

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/227/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

150/2016. számú (IX. 15.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ részben saját nevében, részben pedig három, fiatalkorú fia (H. D., H.R., H. M.) nevében, mint törvényes képviselőjük terjesztette elő ugyanazon rendőri fellépés miatt, 2016. június 28-án beadványát, amely **panasza alapján indult eljárást** a 2016. szeptember 15-én – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, valamint alapjogot sértő intézkedés nem megállapítható. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. június 28-án, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, a 2016. június 13-án, az esti órákban történt rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. június 13-án, 19 óra 30 perckor bejelentést tett a rendőrségen, hogy szeretne feljelentést tenni, mert addig még számára ismeretlen személyek „betámadták”, megverték a gyermekeit. Valamikor, kis idő múlva megérkeztek a rendőrök egy civil autóval és egy járőr kocsival is. Megérkezésükkor nagy megdöbbenésére az őrsparancsnok (R. A.) nem azt kérdezte tőle, hogy miért szeretne feljelentést tenni vagy, hogy mi a baj, hanem a három fiatalkorú fiát az autóba ültették; mondván, hogy verekedésbe keveredtek. A panaszos erre mondta a parancsnoknak, hogy velük szeretne menni, hiszen a

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

fiai nagyon rosszul néztek ki, mindenüket fájlalták. Be szeretne volna vinni őket az ügyeletre. A panaszos kérésére a parancsnok határozott „NEM!”-mel válaszolt. A panaszossal felvilágosításként csak annyit közöltek, hogy B-ba viszik őket, kihallgatás céljából. Kis idő múlva a panaszos utánuk indult. Kérte a rendőrségen, hogy engedjék be őt a fiához, de erre a kérésére is „NEM!”-et mondtak. A parancsnok ennek kapcsán arra hivatkozott, hogy az jött be a törvénybe, hogy nem kötelesek beengedni a szülőket a fiatakorúakhoz. A panaszos erre megkérdezte, hogy mióta van ez a törvénybe. A válasz az volt, hogy „Tanulja meg maga is inkább a törvényt!”. Majd valamikor később megkezdődött a kihallgatás. Amire már beengedték, a kihallgatások hajnali 2 óráig tartottak. Ezt az időt végig szomjazták, éheztek és főleg fájdalmat kellett elviselnie a fiainak. A rendőrségen a panaszos elmondta, hogy amint kiengedik a fiait D-be mennek az ügyeletre. Így is történt. A panaszos bevitte a fiúkat a „balesetire”, ahol hamar kiderült, hogy a kisebbik fiának a keze eltört, a homlokán 20 Ft-os nagyságú dudor keletkezett. A másik fiának pedig a VI-X. bordáig légzési nehézsége van és a feje tetején egy tenyérynyi duzzanat keletkezett.

A panaszos úgy érzi, sőt biztos abban, hogy a parancsnok úr elfogult volt az intézkedés során. Ezt abból érzi és gondolja, ahogy velük viselkedett és hogy nem adta meg az esélyt arra, hogy a gyermekeit hamarabb kórházba vihesse, amit úgy gondol, hogy a rendőrségnek kellett volna megtenni. A panaszos ezen tényekre tekintettel kéri a Testület eljárását.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a Balmazújvárosi Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Balmazújvárosi Rendőrkapitányság vezetője 2016. augusztus 10-én a sérelmezett rendőri intézkedés vonatkozásában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

2016. június 13-án, 19 óra 26 perckor a [...] telefonszámról ismeretlen személy tett bejelentést a Hajdú-Bihar Megye Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: HBMRFK) Tevékenységirányítási Központjában (TIK), amely szerint [...] szám előtti helyen megtámadták a bejelentőt és családját, egy kismamát bántalmaztak. Az OMSZ a TIK részéről értesítésre került. Az eset kapcsán a helyszínre vonul R. A. r. örgy., M. Zs. r. törm., K. V. c. r. törm. és H. A. r. örm. a B. Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Egyek Rendőrőrs beosztottjai. Ott fogadta őket M. A., aki elmondta, hogy két fiatalkorú fiát, továbbá az egyik fiának a fiatalkorú élettársát a fenti cím előtti közterületen az általuk személyesen is ismert H. M. három fiú gyermeke bántalmazta. A fiatalkorú lányt, aki a család vélelme szerint korai terhességi állapotban volt az OMSZ elszállította. A parancsnok jelen ponton hivatkozik a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 1. § (2) bekezdés a) és b) pontjaira, valamint az Rtv. 13. § (1) bekezdésére. A helyszínen tartózkodó rendőrök beazonosították a bántalmazók személyazonosságát és a Bűnügyi Osztály vezetőjével történt egyeztetést követően a bejelentő két gyermeke az Egyek Rendőrőrsre szóban azonnali időpontra megidézésre került, akik annak eleget tettek és a nyomozó hatóság előtt megjelentek.

A panaszos 2016. június 13-án, 19 óra 47 perckor a [...] telefonszámról tett bejelentést a HBMRFK TIK-ba, miszerint mindhárom fiát többen megverték. A bejelentés szerint azok támadói falubeliek. A panaszos a bejelentéskor azt a megállapítást tette, hogy nincs szükség

mentősre. A bejelentésről készült hivatalos feljegyzést a rendőrség csatolta. R. A. r. örgy. és beosztottjai 2016. június 13-án, 20 órakor az E., B. utca 26. szám alatti ingatlanban intézkedés alá vonták fk. H. M-t, fk. H. R-t, fk. H. D-t. A nevezettek elszámoltatásuk során elismerték, hogy részt vettek a fenti cím előtt történt bántalmazásban, azonban elmondásuk nem egyezett a M. A. és családja által elmondottakkal. Mindezek miatt az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont alapján – aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható – előállításuk vált szükségessé. A teljes körű tájékoztatás miatt szükséges megjegyezni, hogy 2016. június hónap első napjaiban E. község közterületein több erőszakos, garázda bűncselekményt követtek el a helyi lakosok, amelyek miatt megerősített közterületi szolgálat ellátására került sor. Az E. Rendőrőrsre történő előállítások azonban visszatérő problémaként jelentkeznek, hogy az előállítottak családjai a rendőrőrs épülete előtt megjelennek, ahol az ellenérdekű családok között további nézeteltérések alakulnak ki. A Bűnügyi Osztályvezető a cselekménnyel kapcsolatos nyomozati cselekmények foganatosítására olyan beosztottakat is berendelt, akik b-i lakosok. A fenti okok miatt R. A. r. örgy. úgy döntött, hogy az előállítást a B. Rendőrkapitányság épületébe foganatosítja, amelyet az Rtv. 18. § (1) bekezdés II. mondata alapján, a törvényes képviselő ellátó H. M-lyal és a panaszossal a lakásukon, az előállítások foganatosítása előtt szóban is közölt. Fk. H. M-t M. Zs. r. törm. és H. A. r. örm. a [...] forgalmi rendszámú, míg fk. H. D-ot és fk. H. R-ot R. A. r. örgy. és K. V. r. törm. a [...] forgalmi rendszámú gépkocsival állították elő. A fiatalkorúak együttműködő magatartásai kényszerítő eszköz alkalmazását nem indokolták. Az E. és T. közötti útszakaszon fk. H. R. jelezte az előállítást foganatosító rendőrök felé, hogy rosszul érzi magát. Ezen ok miatt az Rtv. 18. § (2) bekezdés II. mondatában foglaltak alapján R. A. r. örgy. döntése alapján a fogvatartottakat a Központi Ügyeletre szállították. Dr. J. P. ügyeletes orvos fk. H. R-ot 2016. június 13-án, 20 óra 25 perckor, míg fk. H. F-ot 20 óra 36 perckor megvizsgálta, amelyről [...] számú és [...] számú ambuláns lapokat állította ki. Az ambuláns lapok másolatát a rendőrség csatolta. Dr. J. P. a nevezettek vizsgálatát követően nem tartotta szükségesnek a további egészségügyi ellátást. Az előállítottak részére esetleges, fennálló panasz esetén traumatológiai ellátás javasolt. Az ellátást követően mindkét fiatalkorút előállították a Balmazújvárosi Rendőrkapitányságra. Fk. H. M-t R. A. r. örgy. 2016. június 13-án, 21 óra 58 perckor szállította az Országos Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. Központi Ügyeletére, ahol őt dr. N. V. ügyeletes orvos megvizsgálta, a sérüléseit a [...] számú ambuláns lapon rögzítette és sérüléseit ellátta. Az ambuláns lap másolatát csatolta a rendőrség. Az előállításról szóló rendőri jelentéseket az előállítások során az intézkedők [...] számú ügyben elkészítették, amelyek másolati példányait a rendőrség csatolta.

A sérelmezett „Tanulja meg maga is inkább a törvényt!” mondat elhangzása az intézkedésnél jelen lévő rendőrök elmondása által nem igazolható.

Fk. H. D. 2016. június 13-án 22 óra 40 perckor, míg fk. H. R. 23 óra 25 perckor és fk. H. M. 23 óra 55 perckor kerültek átadásra a forrónyomos csoportnak. A nyomozati cselekmények (gyanúsítottkénti kihallgatások) során a törvényes képviselő (panaszos) jelen volt, érvényesíthette a jogait, az elkészült jegyzőkönyvet aláírta.

A kihallgatások során mindhárom gyanúsított esetében a kihallgatást végző nyomozó lehetőséget biztosított a jelen lévő panaszos számára, hogy az elhangzottakkal kapcsolatban nyilatkozzon, illetve észrevételt tegyen. Ezt egy esetben tette meg, azonban ezen alkalommal sem tett említést a panaszában foglaltakról. A nyomozati cselekményekről készült jegyzőkönyvet a rendőrség csatolta.

A fenti cselekmények elvégzése után fk. H. D. 2016. június 14-én 0 óra 15 perckor, míg fk. H. R. 2016. június 14-én 1 órakor és fk. H. M. 2016. június 14-én 1 óra 55 perckor előállításuk indoka megszűnt, így szabadon bocsátásukra ekkor került sor. A nevezettek előállításáról rendőri jelentés készült, illetve az előállítottaknak az előállítás tartalmáról, okáról igazolás került kiadásra, amelynek egy példányát az intézkedő rendőrök a részükre átadták, amely tény az érintettek, illetve a törvényes képviselőket ellátó panaszos aláírásukkal igazoltak. Az igazoláson kijelentették, hogy az előállítással, a rendőri intézkedéssel szemben nincsen panaszuk.

Fk. H. M., fk. H. D., fk. H. R. fenti cselekmények miatt a B. Rendőrkapitányság [...] számon folytat nyomozást, amely jelenleg is folyamatban van.

A parancsnok álláspontja szerint a panaszossal és a gyermekeivel szemben az Egyeki Rendőrőrs beosztottjai részrehajlás mentesen, a vonatkozó jogszabályok betartásával hajtották végre az intézkedésüket.

2) A rendőrség mellékelte egy hivatalos feljegyzést, amely [...] szám alatti hivatali helyiségben 2016. június 13-án, 19 óra 29 perckor készült.

2016. június 13-án, 19 óra 26 perckor névtelen bejelentő, segélyhívás (112) módon, a [...] telefonszámon tett bejelentést a HBMRFK ügyeletére, miszerint [...] szám alatti helyen megtámadták a bejelentőt és családját, egy kismamát bántalmaztak. OMSZ értesítve.

A panaszos 2016. június 13-án, 19 óra 47 perckor, segélyhívás (112) módon, a [...] telefonszámon tett bejelentést a HBMRFK ügyeletére, miszerint a [...] szám alatti helyen mindhárom fiát többen megverték, támadói falubeliek, nincs szüksége mentőre.

A két bejelentés egy cselekményből adódott.

Az intézkedő: Ő. 415/1 KMB; intézkedés: adatgyűjtés, előállítás három fő csoportos garázdaság elkövetése miatt.

Előállított személyek: H. D. (14), H. R. (16), H. M. (17) [...] szám alatti lakosok (testvérek).

A cselekmény során az OMSZ egy főt szállított el a helyszínről, akit miután meglöktek, beütötte a csipőjét az útpadkába [D. A. (15)]. Sérülésének fokáról még nincs információ.

Fontónyomos intézkedések folyamatban.

Bejelentés ideje: 2016. június 13. 19 óra 26 perc

Kivonulás ideje: 2016. június 13. 19 óra 29 perc

Érkezés ideje: 2016. június 13. 19 óra 43 perc

Befejezés ideje: folyamatban

3) A rendőrség a panaszos gyermekeinek orvosi vizsgálatáról készült ambuláns lapokat a Testület rendelkezésére bocsátotta.

a) Fk. H. R-ot 2016. június 13-án, 20 óra 25 perckor szállította a rendőrség a Központi Orvosi Ügyeletre. Aktuális panasz szerint a rendőrség kíséretében érkezik, kb. 1 órával ezelőtt közterületen megverték, a háta és a mellkasa fáj, eszméletvesztése nem volt, kettőslátást és szédülést nem jelez.

A fizikális vizsgálatok alapján a vizsgáló orvos az alábbi sérüléseket állapította meg. A szegycsont felett felületes horzsolás, lumbalis gerinc 4-5 csigolya nyomás érzékeny, livid terület, pulm. felett puhasejtes légzés hallható. Ritmusos szívhangok, jobb alsó bordák nyomásra kissé érzékenyek, bal fül mögött a tarkó tájékra húzódóan 10 cm-es horzsolás, bal oldalon a halántékon 1 cm-es nyomás érzékeny duzzanat, a jobb fül mögött a hajás fejbőrön 1 cm-es duzzanat. Rombergben megáll, célkísérleteket pontosan végzi, alkoholos befolyásoltságra utaló jel nincs.

Borogatást, jegelést javasolt az orvos alkalmazott terápiaként, valamint szsz. analgetikumot adott. A diagnózis alapján háti gerinc rándulása és húzódása, fej felületes ismeretlen eredetű sérülése, a bordák és szegycsont rándulása, húzódása állapítható meg az ambuláns lapból. Az orvosi vélemény szerint a traumatológiának kellene látnia a panaszos fiát.

b) Fk. H. D-t a rendőrség 2016. június 13-án, 20 óra 36 perckor szállította a Központi Orvosi Ügyeletre a testvérével egyetemben.

Az aktuális panasz résznél szerepel, hogy a rendőrség kíséretében érkezik, kb. 1 órával ezelőtt közterületen megverték, a jobb csuklója fáj és duzzadt, eszméletvesztése nem volt.

A fizikális vizsgálatok mezőnél olvasható, hogy a jobb csukló med. részén duzzadt. A homlok jobb oldalán, a szemöldök felett 2 cm-es livid duzzanat látható. Rombergben megáll, neurol. neg., szédülést nem jelez.

Borogatás, jegelés és fájdalomcsillapító szedése javasolt.

A diagnózis szerint a panaszos fiának a csuklója és a kezének egyéb részei zúzódtak. A fej ismeretlen eredetű okból felületesen sérült. Traumatológiai vizsgálat javasolt.

c) Fk. H. M-t 2016. június 13-án, 21 óra 58 perckor szállítja a rendőrség az Országos Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft-be.

A panasz szerint a rendőrség kíséretében érkezik, bántalmazták, elmondása alapján alkoholt nem fogyasztott.

A státusz alapján a kültakaró: kp. pigmentált, norm. tap. Látható nyh: kp. vértelt. Conjunctiva: békés. Sclera: kékes fehér. Tarkó: szabad. Pupillák: centrálisak, egyenlők, kp. tágak, fényre reagálnak. Klinikailag neg. Jelenleg láztalan, panaszmentes. A jobb alkaron egy kínai mintázatú tetoválás látható. E fölött közel a könyökhajlathoz két erőteljesebb és két gyengébb, párhuzamos karmolás látható. Ezeknek a hosszúsága kb. 12-20 cm-ig terjed.

Az alkar egyéb felületes sérülését állapította meg a diagnózis.

A terápia során fedőkötést alkalmaztak.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A három fiatalkorú személy vonatkozásában előterjesztett panasz kapcsán a Testületnek elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy vajon az arra jogosult személy terjesztette-e elő az ő nevükben a panaszbeadványt.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség-megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

Ugyanezen szakasz (3) bekezdése szerint (...) cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy cselekvőképességében bármely ügycsoportban korlátozott nagykorú személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető.

A fenti jogszabályi rendelkezés alapján tehát panasz előterjesztésére az a személy jogosult, akinek alapvető jogai az intézkedés, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása során sérültek.

A rendőri intézkedés a panaszos három fiatalkorú fiával szemben történt. A rendőri intézkedés során H. D. 14 éves, H. R. 16 éves, H. M. 17 éves volt.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:10 § (1) bekezdés értelmében kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be. A Ptk. 2:11. § szerint korlátozottan cselekvőképes az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét betöltötte és nem cselekvőképtelen. Figyelemmel arra, hogy a panaszos mindhárom fia jelen jogszabályhelyek értelmében korlátozottan cselekvőképtelennek minősül, így a fentebbi Rtv. hivatkozás értelmében helyettük a panaszos, mint a törvényes képviselőjük (mivel ő az anyjuk) jogosult volt, az ő nevükben a panaszt előterjeszteni. Így a Testület a fiatalkorú személyek nevében előterjesztett kifogásokat érdemben az eljárása részévé tette.

Így tehát a Testület megállapította, hogy a beadványt az arra jogosult terjesztette elő.

IV.

A Testület külön alfejezetekben vizsgálta a kifejezetten a panaszost érintő és a fiatalkorú fiait érintő kifogásokat.

A.

A panaszos sérelmezte, hogy telefonon keresztül értesítette a rendőrséget, hogy három fiatalkorú fiát bántalmazták, azonban a rendőrök a bejelentése hatására nem intézkedtek, hanem a három fiút vitték el a kapitányságra. Ezen kívül kifogásolta a KMB fellépését, hiszen bárminemű kérést intézett felé, határozottan nemmel utasította vissza mindegyiket (így nem engedte, hogy a fiaival menjen a kapitányságra; nem engedték meg neki, hogy jelen legyen a kihallgatáson; nem engedte, hogy orvoshoz vigye a fiúkat), valamint olyan tartalmú kijelentést is tett az irányába, amelyet megalázónak tartott.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz fűződő és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként érdemben a panaszos azon kifogását vizsgálta meg, amely arra vonatkozott, hogy bár telefonon keresztül bejelentést tett a rendőrségre, amelyben a hatóság tudomására hozta, hogy három fiatalkorú fiát bántalmazták, így a sérelmükre bűncselekményt követtek el, mégsem intézkedtek, hanem a fiúkat előállították és bevitték a rendőrkapitányságra.

A rendőrség tájékoztatása szerint 19 óra 26 perckor a HBMRFK TIK-re érkezett egy névtelen telefonos bejelentés, a segélyhívó (112) útján, amelyben a bejelentő elmondta, hogy őt és családját (köztük egy terhes nőt) bántalmazták. A bejelentés hatására a rendőröket 19 óra 29 perckor vezényelték a helyszínre, akik 19 óra 47 perckor érkeztek meg (összesen négy fő). A helyszínen adatgyűjtést folytattak, meghallgatták a helyszínen tartózkodókat, mentő érkezett a helyszínre. A bejelentő a rendőrök tudomására hozta, hogy a sérelmükre a bűncselekményt, az általa ismert, helyi lakos H. M. három fia követte el, a fiúk címének a rendőrök tudomására hozását követően az intézkedők a potenciális elkövetők felkutatása iránt intézkedtek. Miután megállapították a fiúk személyazonosságát, azok a sértett bejelentő által előadottakkal ellentétes tényelődást hoztak a rendőrség tudomására, így a tényállás tisztázása érdekében további eljárási cselekmény elvégzése vált indokolttá, emiatt a rendőrök az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont alapján a B. Rendőrkapitányságra állították elő a három személyt.

A rendőrség tényelődása szerint a panaszos 19 óra 47 perckor tett telefonon keresztül bejelentést, amelyet ugyanazon cselekmény miatt tett, mint a potenciális sértett, ám a rendőrök helyszínre érkezését követő 5 perc elteltével, így a rendőrök már a helyszínen tartózkodtak, a hamarabb bejelentést tevő potenciális sértettet/sértetteket hallgatták meg a helyszínen, folytattak adatgyűjtést.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. § (1) bekezdése értelmében a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A (2) bekezdés szerint a rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. Végezetül a hivatkozott jogszabályhely (3) bekezdése előírja, hogy ha szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és - szükség esetén - a helyszín biztosítása iránt.

A rendőrség tényelődása, valamint a telefonos bejelentésekről készült hivatalos feljegyzésben két telefonos bejelentés szerepel, amelyeket ugyanazon cselekmények miatt, két ellentétes eljárási pozícióban lévő személy, két különböző időpontban tette. Az első bejelentő, aki a potenciális sértett volt, bántalmazásról tett segélyhívás útján bejelentést a rendőrségre, amely alapján a rendőrök 19 óra 43 perckor megjelentek a bejelentés helyszínén és adatgyűjtést végeztek. A panaszos, mint a második bejelentő, időben az első bejelentést követő 21 perc elteltével indította saját, a fiai bántalmazására vonatkozó segélyhívását.

A Testület véleménye szerint mindkét hívás bántalmazásra vonatkozott. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 164. §-ában pönalizálja a testi sértés bűncselekmény elkövetését. A hivatkozott jogszabályhely (1) bekezdése szerint „aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el”.

A Testület ahhoz, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének keletkezése kérdésében állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e szabálysértés és/vagy bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja. A panaszos közölt-e olyan információkat, amelyek intézkedési kötelezettséget keletkeztethettek a rendőrség oldalán.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely szabálysértés és/vagy bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e szabálysértést és/vagy bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés és/vagy bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely szabálysértés és/vagy bűncselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület az általa kialakított történeti tényállás részeként kezelte, hogy a bántalmazásra vonatkozó első telefonhívás hatására a rendőrök megjelentek a bejelentés helyszínén és intézkedést kezdeményeztek. A bejelentő sértetti minőségben lépett fel a rendőrök előtt, hiszen előadta, hogy öt és két fiatalkorú fiát, valamint egyik fia fiatalkorú, vélelmezhetően áldott állapotban lévő élettársát a panaszos három fia bántalmazta. Az egybehangzó

tényelődásokra figyelemmel a panaszos három fiával szemben testi sértés bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanút keletkeztettek a tényelődások, így a rendőröknek az adatgyűjtést, a történeti tényállás és a felmerült gyanúk érdekében intézkedést kellett az Rtv. 13. § (1) bekezdés értelmében kezdeményeznie a panaszos fiaival szemben. Tekintettel arra, hogy a (rendőrségi dokumentációk szerint 20 órákor) megkezdett intézkedéskor mindhárom fiú a sértettek tényelődásával ellentétes információkat hozott a rendőrség tudomására, így a tényállás tisztázása, a velük szemben felmerült, testi sértés elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú megalapozása, gyengítése, kizárása érdekében további eljárási cselekmények elvégzése vált indokolttá, így a három személy előállítása felől határoztak.

Mindezek tükrében a Testület álláspontja szerint a rendőrséget nem terheli mulasztás, hiszen a telefonos hívások által keletkezett intézkedési kötelezettségének eleget tett, a helyszínen, a lehetőségek adta keretek között érdemben intézkedést kezdeményezett és folytatott le, amely során a panaszos három fiával szemben merült fel gyanú bűncselekmény elkövetésére. A rendőrségi eljárást a felek helyszíni tényelődásai, a helyszínen tapasztaltak (egy sértett személyt a mentő kórházba szállít) determinálták. A Testület álláspontja szerint a tényállás minél pontosabb feltárása érdekében a rendőrök kellő mértékben, az arányosság elvének megfelelően intézkedtek. **Emiatt a Testület nem találta megalapozottnak a panaszos kifogását, így ezért álláspontja szerint nem sérült a panaszost tisztességes eljáráshoz való joga.**

2) A Testület ezt követően a rendőrök szolgálati fellepésére vonatkozó panaszosi kifogásokat vizsgálta meg.

a) A panaszos sérelmezte azt, hogy a rendőrök minden kérését elutasították, nem biztosították neki, hogy a fiaival menjen a kapitányságra, nem lehetett jelen a meghallgatásuk folyamán.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állításainak valóság alapját, figyelemmel arra, hogy a panaszos mindvégig jelen volt a rendőrkapitányságon. A három fiút kihallgató nyomozó lehetővé tette a panaszosnak, hogy a kihallgatásokon személyesen is jelen legyen, amely lehetőséggel a panaszos élt is, törvényes képviselőként a jogait maradéktalanul gyakorolhatta, egy alkalommal észrevételt is tett. (Egyébként a rendőrség előadását igazolandó a Testület rendelkezésére bocsátotta a kihallgatásokról készült jegyzőkönyveket, amelyeket a Testület a folyamatban lévő nyomozati érdekre figyelemmel nem ismertetett, azonban mindhárom jegyzőkönyvben szerepel a panaszos aláírása, törvényes képviselői minőségben.)

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése alapján a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdés szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát. A (3) bekezdés értelmében a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a

szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdés szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Figyelemmel arra, hogy habár első olvasatban a két fél tényelődásai ellentétben állnak egymással, mégis megállapítható volt a Testület rendelkezésére bocsátott közokiratokból (a panaszos fiainak gyanúsított kihallgatásairól készült jegyzőkönyvek), hogy a panaszos valóban a rendőrkapitányság épületében tartózkodott és jelen volt a három fiú kihallgatása során. Erre tekintettel a Testület nem találta megalapozottnak a panaszos kifogását, hiszen a rendőrség biztosította számára a jogainak gyakorlását, indokolatlanul abban nem korlátozták. **Ezen okból kifolyólag a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.**

b) A panaszos kifejezetten sérelmezte, hogy az őrsparancsnok számára a következő kijelentést tette: „Tanulja meg maga is inkább a törvényt!”.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos által kijelentettek valóság alapját, hiszen véleményük szerint ilyen kijelentés elhangzását egyik rendőr sem tudta igazolni, ergo ilyenre nem került sor.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok

ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Tekintettel arra, hogy a szolgálati fellépés módjával kapcsolatban a panaszos és a rendőrség is eltérő tartalmú információkat hozott a Testület tudomására, amelyek ellentmondásban állnak egymással, így a Testület nem tudott egy olyan történeti tényállást kialakítani, amelynek tükrében megítélhette volna a panaszos kifogását. A Testület rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszköz és a bizonyítékok csekély volta lehetetlenné tette az ellentmondás feloldását, **így ezen körülményre tekintettel a Testület csak úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.**

B.

A panaszos fiai nevében sérelmezte, hogy fájdalmaik, sérüléseik ellenére, sőt az ő kifejezett kérése ellenére sem biztosították a szükséges orvosi ellátást a három előállított személy részére.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos fiai Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület megvizsgálta, hogy a rendőrség valóban nem biztosított megfelelő orvosi ellátást a három előállított, fiatalos személy részére, amely kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos által közölt valóság alapját, hiszen két fiát még az előállítás kezdetét követően, figyelemmel arra, hogy egyikük fájdalmakra panaszkodott a szolgálati gépjárműben a Központi Orvosi Ügyeletre szállították. A két fiú vizsgálatáról ambuláns lapot készített az ügyeletes, őket megvizsgáló orvos. A harmadik fiút a kapitányságra érkezést követően szállították el a rendőrök orvosi vizsgálat elvégzése céljából az Országos Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft-be, amely vizsgálatról az ügyeletes, vizsgálatot elvégző orvos ambuláns lapot készített.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésre figyelemmel a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 18. § (2) bekezdés értelmében a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

Jelen rendelkezéseket a Szolgálati Szabályzat 31. § (7) bekezdése egészíti ki azzal, hogy az elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról. Betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni [...].

A panaszos és a rendőrség tényelőadása között feszülő ellentmondást a Testület a rendőrség által megküldött, a három előállított személy előállításakor kiállított ambuláns lapban foglaltak mérlegelését követően tudta feloldani. Az orvosi dokumentációkban ugyanis bizonyíthatóan kiderül, hogy a panaszos fiaival szemben intézkedő rendőrök a részükre biztosították az orvosi ellátást. Fk. H. R-ot 2016. június 13-án, 20 óra 25 perckor szállította a rendőrség a Központi Orvosi, fk. H. D-t a rendőrség 2016. június 13-án, 20 óra 36 perckor szállította a Központi Orvosi Ügyeletre, míg fk. H. M-t 2016. június 13-án, 21 óra 58 perckor szállítja a rendőrség az Országos Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft-be. **Ezen körülményre tekintettel a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos három fiatalkorú fiának a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga, hiszen a velük szemben intézkedő rendőrök a jogszabályi rendelkezéseket megtartva biztosították számukra a szükséges orvosi ellátást.**

2) A panaszos sérelmezte, hogy a fiaival szemben a rendőrök részrehajlóan intézkedtek.

A rendőrség határozottan visszautasította a részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó panaszosi állítást, hiszen álláspontjuk szerint részrehajlásmentesen hajtották végre a fiaival szemben a rendőri intézkedést.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése tartalmazza a részrehajlásmentes rendőri intézkedés alapvető követelményét, így eszerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – bármely okból – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A Testület ezen a ponton hivatkozik a Rendőri Hivatás Etikai Kódexében szereplő 5. pontra, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlóan minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kitérkezésüket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A panaszos rendőri intézkedés részrehajló voltát abban jelölte meg, hogy a telefonos hívására nem intézkedtek és a fiait vitték be a rendőrkapitányságra. Ezen sérelmek tekintetében a Testület jelen állásfoglalás IV. fejezet A) alfejezet 1) pontban meghatározta, hogy a rendőrséget nem terhelte mulasztás, hiszen adott időben és helyen rendelkezésre álló tényelőadások tükrében. A rendőrök a helyszínen a panaszos fiaival szemben azért intézkedtek, mert velük szemben bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú merült fel,

amelyet további eljárási cselekmények végrehajtásával lehetett tisztázni. **A Testület az intézkedés során felmerült egyéb körülményeket is megvizsgálta, azonban nem tudott olyan többletkörülményt feltárni, amely alátámaszthatta volna a panaszos állítását, így a rendőrség sem a panaszossal, sem pedig a fiaival szemben nem járt el részrehajlóan.**

V.

A Testület a panaszos és három fia nevében előterjesztett sérelmeket külön alfejezetekben vizsgálta, amely során az alábbi megállapításokat tette. A panaszos sérelmezte, hogy a telefonhívása hatására nem intézkedtek a rendőrök, hanem a fiait előállították; ezen kifogást a Testület nem találta alaposnak, erre figyelemmel véleménye szerint a rendőröket nem terhelté mulasztás, eleget tettek az Rtv. 13. § (1) bekezdés alapján keletkező intézkedési kötelezettségüknek, így emiatt a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet. Szintén nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga, hiszen a panaszos a rendőrségen megjelenhetett és végig részt vehetett a három fia gyanúsítottként történő kihallgatása során. A Testület feloldhatatlan ellentmondást tapasztalt a panaszos és a rendőrség tényelőadása között tekintetben, hogy az őrsparancsnok valóban a panaszos által idézett kijelentést intézte volna az irányába, így ezen körülményre figyelemmel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható.

A Testület ezt követően a panaszos fiai nevében előterjesztett sérelmeket vizsgálta meg, amely tekintetében az alábbi álláspontra helyezkedett. A panaszos kifejezetten sérelmezte, hogy a fiait nem részesítették orvosi ellátásban a rendőri intézkedés során, hiszen fájdalmaik voltak; a Testület megállapította, hogy a panaszosi állítás nem alapos, hiszen a rendőrök mindhárom előállított, fogvatartott személyt orvosi ellátásban részesítették, így erre figyelemmel nem sérült a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joguk. Szintén a Testület ugyanerre a véleményre jutott a részrehajló rendőri intézkedés tekintetében, hiszen nem volt megállapítható olyan körülmény, amelyre tekintettel bármiféle hátrány érte volna a rendőri fellépés következtében a panaszost és/vagy fiait, így a panaszos állítását a Testület nem találta alaposnak, ezért úgy döntött, hogy nem sérült a panaszos fiainak a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

Tekintettel arra, hogy a panaszos az intézkedést foganatosító rendőri szervhez való áttétel ellen előzetesen tiltakozott, a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján az eljárást megszüntette.

Budapest, 2016. szeptember 15.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET